

Narodowy
Instytut
Konserwacji
Zabytków

WYNIKI BADANIA OPINII POLAKÓW NA TEMAT ZABYTKÓW

Badanie przeprowadzono w ramach sondażu wielotematycznego Ipsos metodą wywiadów bezpośrednich wspomaganych komputerowo (CAPI) w dniach 1–7 grudnia 2022 roku na liczącej 1000 osób reprezentatywnej próbie Polaków w wieku 15 i więcej lat.

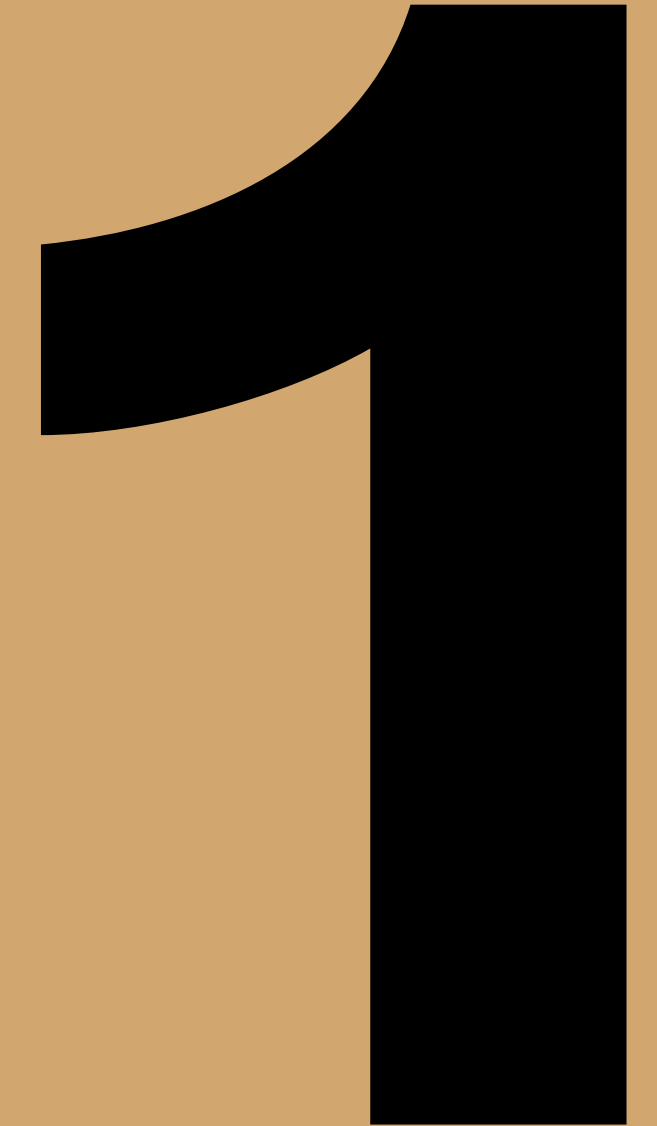
Warszawa, 2022 r.

Badanie przeprowadzone na zlecenie NIKZ

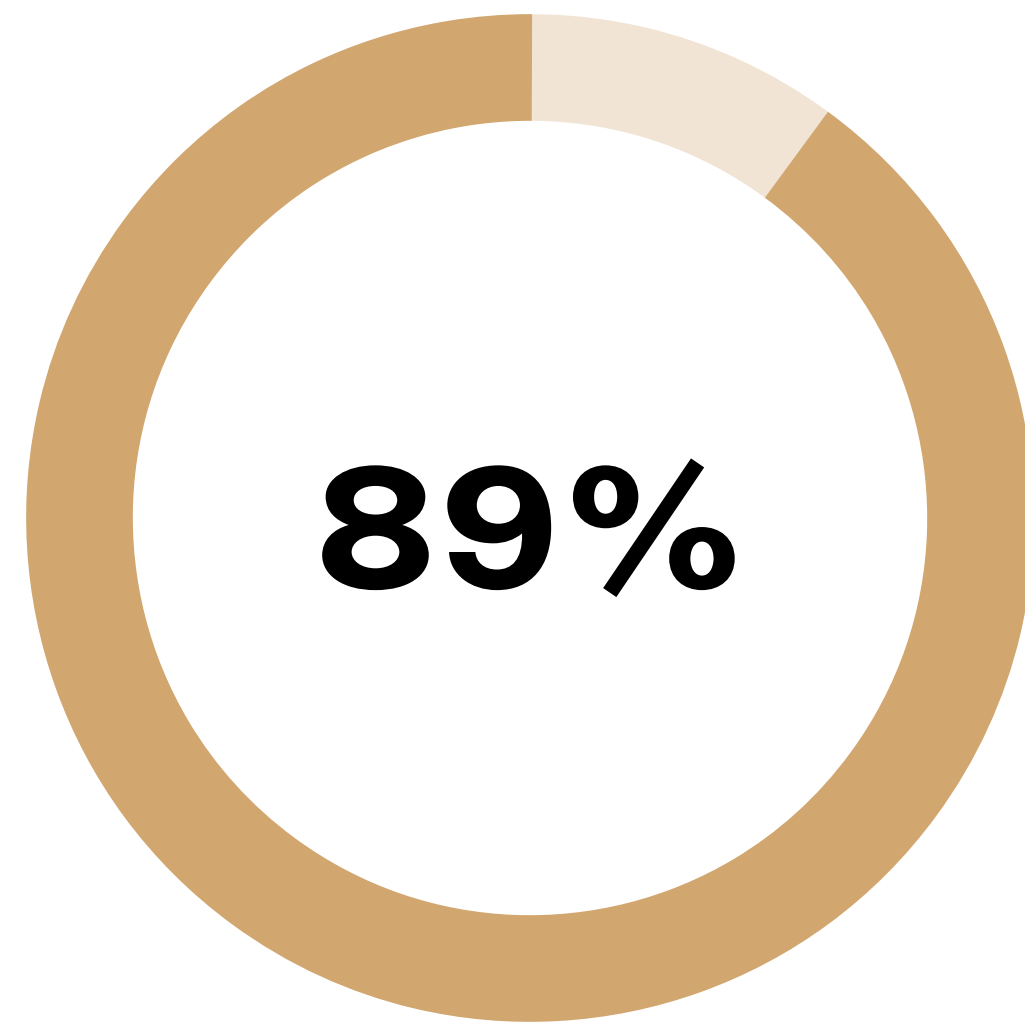
OBSZARY TEMATYCZNE

- 3 — 1. Zabytki a kryzysy
- 8 — 2. Odpowiedzialność za zabytki
- 11 — 3. Gospodarcze oddziaływanie zabytków
- 14 — 4. Społeczne oddziaływanie zabytków
- 18 — 5. Jakie działania kulturowe powinniśmy finansować w 2023?
- 20 — 6. Pytania o stan obecny (gospodarka + nastrój społeczny)

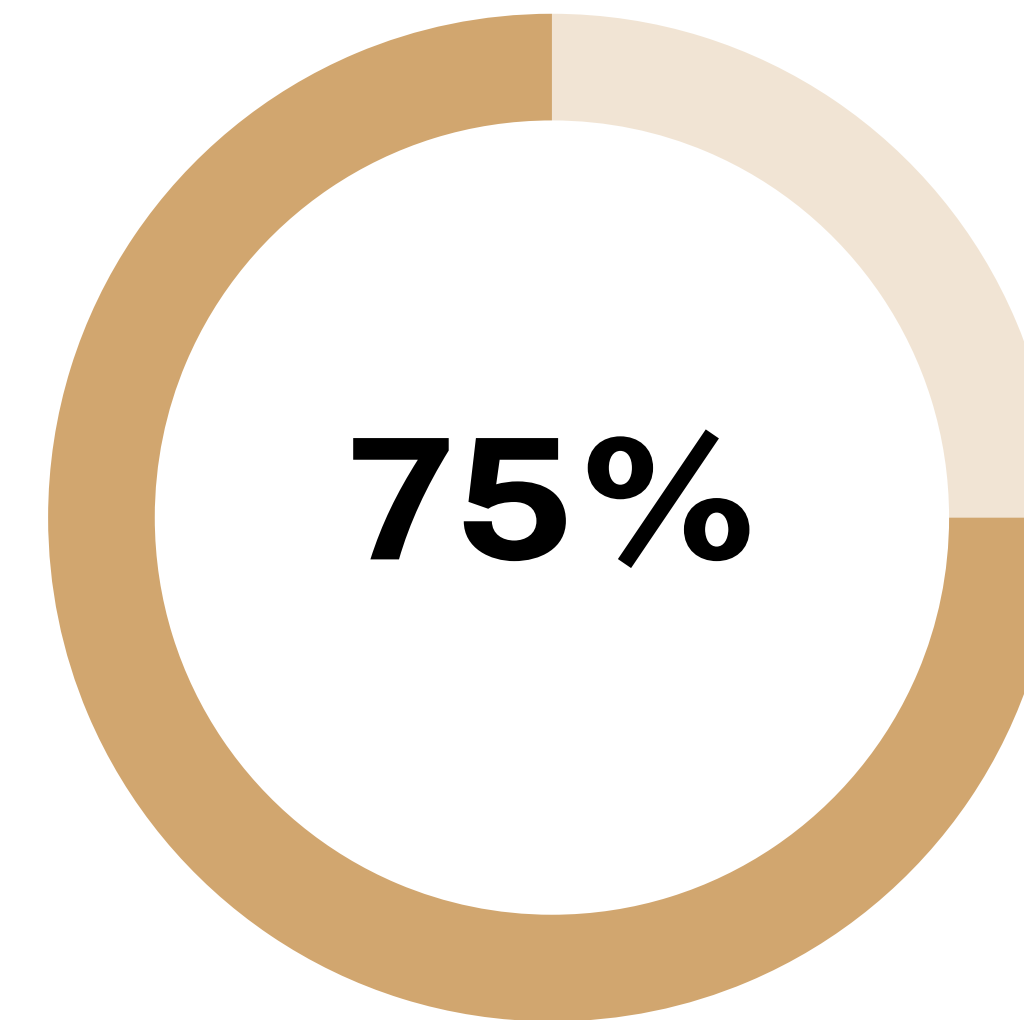
ZABYTKI A KRYZYSY

W wyniku II wojny światowej Polska doświadczyła dużych zniszczeń... Czy decyzja o odbudowie części zabytków była dobra?

89% Polaków **ocenia pozytywnie decyzję o odbudowie** części zabytków po II wojnie światowej

75% uważa, że państwo powinno przeprowadzić odbudowę i konserwację nawet **większej liczby** zabytków po II wojnie światowej

Czy państwo polskie jest przygotowane do ochrony zabytków w sytuacji rozpoczęcia konfliktu zbrojnego na jego terenie?

42%

Polaków uważa, że tak

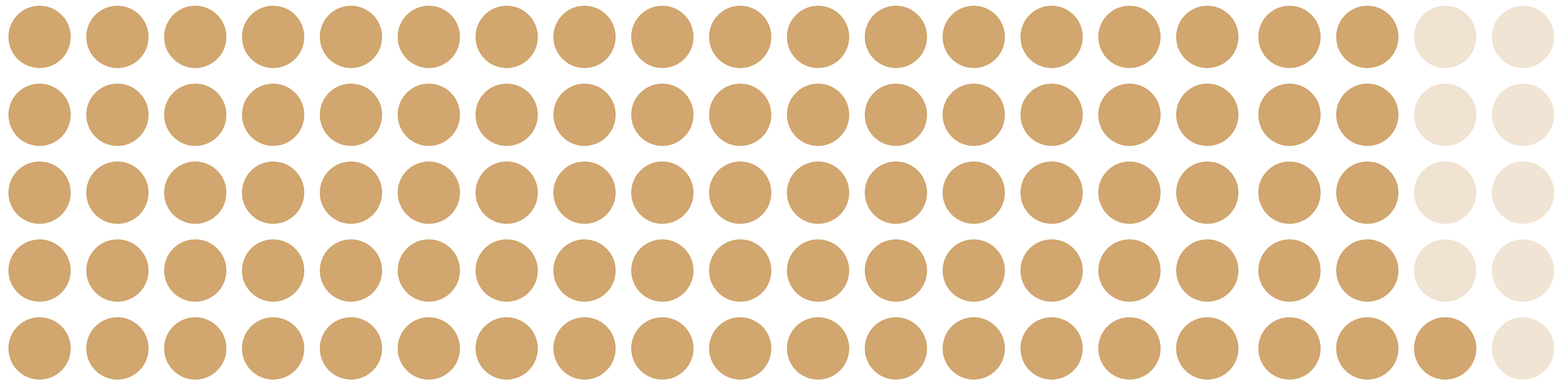
40%

Polaków uważa, że nie

18%

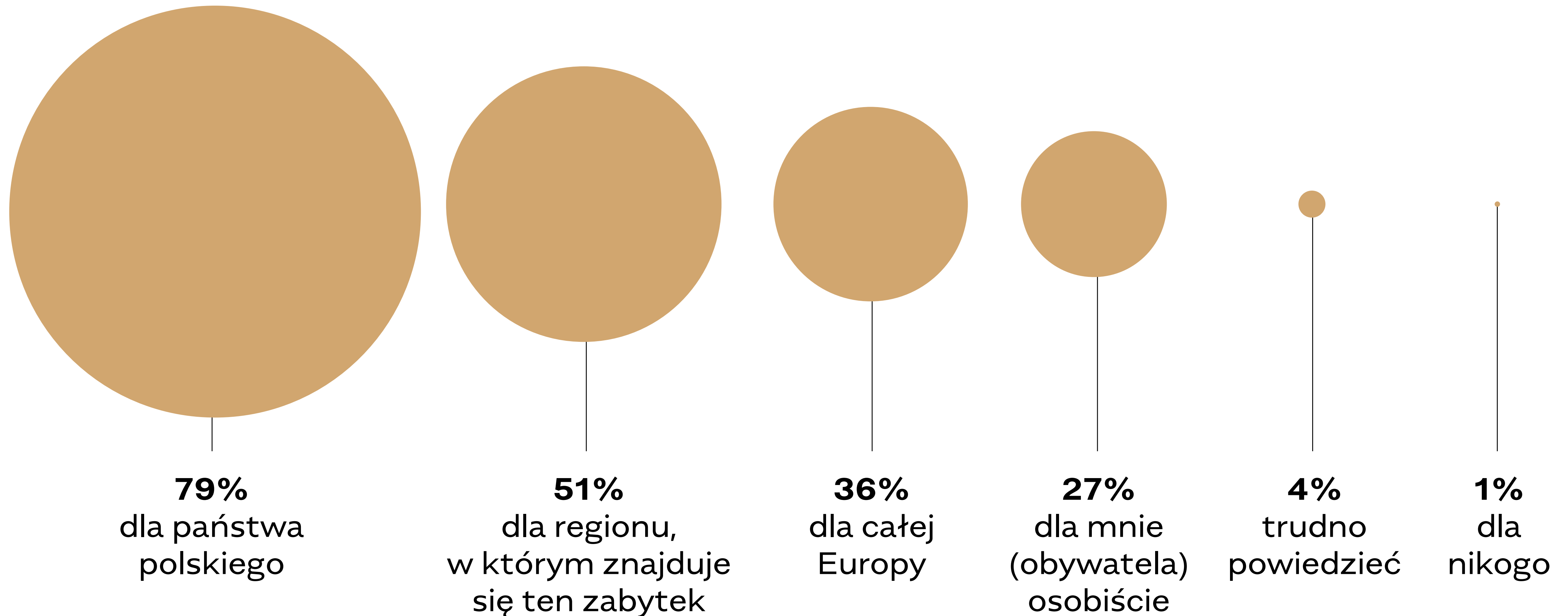
Nie potrafi odpowiedzieć na to pytanie

W czasie konfliktów zbrojnych zabytki są często niszczone.
Czy ten proces jest aktem zbrodniczym?

91% Polaków zalicza niszczenie zabytków
do aktów zbrodniczych

Dla kogo zniszczenie lub poważne zaniedbanie zabytku (takiego jak np. Wawel, zamek w Malborku, czy osada w Biskupinie) byłoby odczuwalne jako strata?

ODPOWIEDZIALNOŚĆ ZA ZABYTKI

Według Polaków **odpowiedzialność finansowa za ochronę i konserwację zabytków** leży w rękach... (pyt. wielokrotnego wyboru)

władz centralnych	54%
instytucji publicznych zajmujących się zabytkami	38%
władz samorządowych	37%
właścicieli zabytkowych obiektów	36%
wszystkich obywateli	21%
organizacji pozarządowych	17%
prywatnych inwestorów / biznesu	12%
społeczności lokalnych	11%
trudno powiedzieć	3%
innych osób, instytucji	1%

88%

Polacy uważają (**88%**), że **państwo polskie ma obowiązek zabezpieczać stałe finansowanie** na konserwację i ochronę zabytków

72%

Większość Polaków (**72%**) **potwierdza potrzebę istnienia instytucji centralnej**, której zadaniem byłaby ochrona i konserwacja szczególnie ważnych polskich zabytków, które obecnie znajdują się w ruinie lub wymagają wsparcia.

**GOSPODARCZE
ODDZIAŁYWANIE
ZABYTKÓW**

83%

Polaków uważa, że **o zabytki należy dbać nawet w trudnych czasach.**

Większość Polaków (**87%**) stwierdza również, że dbanie o zabytki jest inwestycją, która się opłaca i inwestycją, która podnosi wartość nieruchomości w ich pobliżu (**85%**).

83%

Polaków zgadza się z tym, że inwestowanie w zabytki wspomaga proces tworzenia **nowych miejsc** pracy.

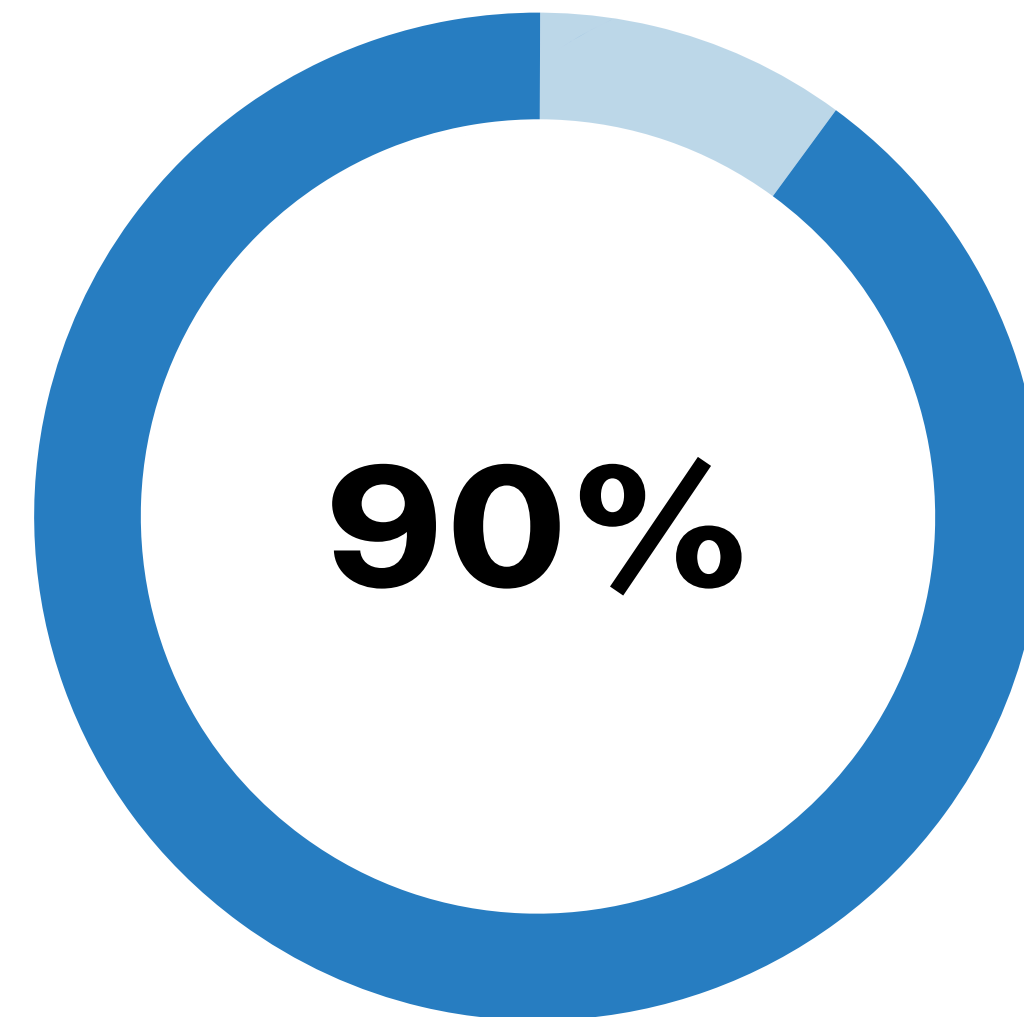
A large, stylized orange graphic of the number 88% is positioned on the left side of the slide. The numbers are bold and rounded, and the percentage sign is a simple diagonal line.

Polaków zgadza się, że inwestowanie w zabytki **pozytywnie wpływa na rozwój gospodarczy regionu.**

Większość społeczeństwa (**83% respondentów**) twierdzi, że Polska byłaby atrakcyjniejszym turystycznie krajem, jeśli miałyby bardziej zadbane zabytki na swoim terytorium.

SPOŁECZNE ODDZIAŁYWANIE ZABYTKÓW

4

90% Polaków jest **dumnych** z polskich zabytków. Prawie 90% zgadza się ze stwierdzeniem, że zabytki budują poczucie wspólnoty narodowej. 90% respondentów deklaruje, że dbanie o zabytki to nasz **obowiązek wobec przyszłych pokoleń**. Jednocześnie zauważają, że **wiele polskich zabytków jest w bardzo złym stanie (76%)**.

Warto inwestować większe nakłady finansowe w remont konserwatorski obiektu zabytkowego – np. stosując lepszej jakości materiały, żeby zachować walory historyczne obiektu.

87% respondentów zgadza się z powyższym stwierdzeniem.

Gminy powinny dostawać wsparcie na ochronę zabytków – proporcjonalne do stanu zachowania zabytków, które znajdują się na ich terenie.

90% respondentów zgadza się z powyższym stwierdzeniem.

Dopuszczalna jest możliwość wywłaszczenia za odszkodowaniem obiektu zabytkowego, który pozostaje w rękach prywatnych, jeżeli właściciel niszczy zabytek.

75% respondentów zgadza się z powyższym stwierdzeniem.

Państwo powinno wspierać finansowo osoby prywatne, które są właścicielami obiektów zabytkowych – poprzez dotacje na ochronę lub remontowanie takich obiektów.

80% respondentów zgadza się z powyższym stwierdzeniem.

**JAKIE DZIAŁANIA
KULTUROWE
POWINNIŚMY
FINANSOWAĆ
W 2023?**

5

Jak w roku 2023 w porównaniu do bieżącego powinny się zmieniać nakłady finansowe państwa polskiego? Odsetek osób popierających zwiększenie nakładów na poszczególne działania.

Ochrona i konserwacja zabytków	42%
Działalność domów kultury	35%
Zwiększanie zasobów bibliotecznych	29%
Zakup nowych eksponatów do muzeów	27%
Organizowanie koncertów muzyki klasycznej	25%
Organizowanie koncertów muzyki rozrywkowej	22%

PYTANIA O STAN OBECNY (GOSPO- DARKA + NASTRÓJ SPOŁECZNY)

Ocena aktualnego stanu **polskiej gospodarki**.

Gospodarka znajduje się w stanie dynamicznego rozwoju	1%
Gospodarka znajduje się w stanie powolnego rozwoju	17%
Gospodarka znajduje się w stanie lekkiego kryzysu	41%
Gospodarka znajduje się w stanie głębokiego kryzysu	36%
Trudno powiedzieć	6%

Jakie kwestie **najbardziej niepokoją** Polaków?
Dziesięć najczęściej wybieranych odpowiedzi.

Inflacja	55%
Opieka zdrowotna	39%
Konflikt zbrojny pomiędzy państwami	36%
Bieda i nierówności społeczne	25%
Korupcja i finansowe lub polityczne skandale	21%
Podatki	20%
Bezrobocie i miejsca pracy	15%
Zmiany klimatyczne	15%
Zagrożenia dla środowiska	10%
Edukacja	10%

86%

respondentów twierdzi, że już teraz osobiście odczuwa negatywne konsekwencje **wojny w Ukrainie**.

95%

respondentów twierdzi, że już teraz osobiście odczuwa negatywne konsekwencje **inflacji**.

90%

respondentów twierdzi, że już teraz osobiście odczuwa negatywne konsekwencje **wysokich cen energii**.

Według respondentów ich **poziom życia** w 2023 roku...

Polepszy się	5%
Pozostanie bez zmian	39%
Pogorszy się	42%
Trudno powiedzieć	14%

36%

Polaków uważa za prawdopodobne, że w roku 2023 nastąpi eskalacja wojny w Ukrainie i rozpoczęcie działań wojennych na terenie Polski.

DZIĘKUJEMY